

at de ere blyvne behandlede langt haardere end de danske Møllere. Ved Lov af 14de April 1852, der jo bestemmer Møllencøringen heri Kongeriget, blev der givet de danske Møllere en 10 Aars Frist, og Møllestyldshartforret blev dem eftergivet, men ved Lov af 16de Februar 1866, den saakaldte Inkorporationslov, tilstodes der Møllerne i de indlemmede Distrikter kun eet Aars Frist, og de fik ikke mindste Afdrag i deres Kanon, og dog skulde jeg mene, at den Kanon, der ligger paa disse Møller, maatte ialfald for en Del være det samme, som Møllestyldshartforret, var for Møllerne heri Kongeriget. Men foruden det, at de ingen Afdrag fik i Eghed med, hvad Møllerne have faaet heri Kongeriget, blev endvidere Bygningskatten forhøiet for dem med 50 pCt. Jeg vil bede det ærede Things Medlemmer se hen til Motiverne til Styldfætningsloven for de indlemmede Distrikter af 31te Marts 1867. De ville der finde udtaalt af Finantsministeren, at Bygningskatten var en af de Skatter, der for de indlemmede Distrikters Bedkommende vilde blive forhøiet med 50 pCt. Jeg tror nu hverken, at det kan være billigt, klogt eller rigtigt at forhøie Afgiften paa Møllerne i de indlemmede festsigtede Distrikter, medens man under lignende Forhold har givet Møllerne i Kongeriget en ikke ubetydelig Nedsættelse. I Sessjonen 1868 og 1869 stillede det ærede Medlem for Grø (Steenstrup) og jeg i denne Anledning en Forespørgsel til den daværende høitagtede Indenrigsminister. Forespørgselen førte imidlertid ikke til Noget, idet Ministeren ikke troede at kunne gjøre noget i denne Sag. Hvad han kunde have gjort, vilde have været, at han kunde have indrømmet Møllerne en Frist, inden Møllefriheden indtraadte, hvis den ikke allerede var indtraadt; men den var jo allerede indtraadt den 1ste April 1867, og derfor kunde han Intet gjøre. Forespørgselen blev iøvrigt støttet af flere ærede Medlemmer i dette Thing, navnlig af de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Chr. Niemstad), Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgshov). Disse ærede Medlemmer mente, at det var i sin Orden, at der

gaves disse Møllere paa en eller anden Maade en Erstatning, og troede, at det vilde være rigtigst, at de indgave Andragender til Finantsministeren, og hvis disse bleve afflaaede, at de da henvendte sig til Rigsdagen. Det er det, som de omtalte Møllere nu have gjort, og det er disse Andragender, der nu foreligge til Forhandling. Man kan nu vel sige, at disse Møllere have faaet en Nedsættelse, dengang Mølletvangen og Møllehøvet hørt op efter Forordningen af 6te Februar 1854. Det have de ganske vist faaet, men denne Nedsættelse var for de Rettigheder, som de dengang maatte give Slip paa, og ikke for de Rettigheder, som de beholdt til 1ste April 1867; Mølletvangen bestod som bekendt deri, at hele Egnen var inddelt i Distrikter, hvis Behoere skulde lade deres Korn formale ved en bestemt Mølle; al Rug, Hvede, Grutning og Malt skulde de lade formale ved Evangsmøllen. Møllehøvet bestod i, at Møllegæsterne skulde præstere alle Kjørseler og alt Gaandlangerarbeide ved Møllehusets Reparation eller Nybygning; de skulde levere Tællehalm eller Tællerør til Nytækning, de skulde feretage Oprensning af Mølledammen og Møllebækken, og de skulde præstere al Spand- og Gangdagstjeneste baade ved Dæmninger, Sluser og andre Vandværker; endvidere skulde de hente Møllesten, hvor som helst det forlangtes i hele Hertugdømmet Slesvig. Disse Rettigheder vare ingenlunde ubetydelige, og det var derfor, Møllerne i sin Tid fik Erstatning. Men Loven af 6te Februar 1854 indrømmede ikke nogen Møllefrihed i Hertugdømmet Slesvig, de indrømmede blot, at der under visse Omstændigheder kunde gives Privilegier til Opførelsen af nye Møller, men disse Møller skulde da bære en Afgift af 25 Rd. pr. Kværn. I Reglen bleve disse Privilegier givne til Gierne af de gamle Møller, til Møllerne i de forrige Evangsdistrikter. Jeg kjender saaledes ikke et eneste Tilfælde i Haderslev Amt, uden at det var de gamle Møllere, der fik disse Privilegier meddelte. Saaledes fik Gieren af Dalby Mølle — en Mølle, der ogsaa ligger i min Valgkreds — Tilladelse til at opbygge Stenderup Mølle, men denne Mølle blev der selvfølgelig